

Lääkittyjen lehmien lypsy automaattilypsyssä

Automaattilypsyssä ihmisen työrutiinit ja lypsylaitteiston tekninen toiminta ovat suurimmat antibioottivahingon riskitekijät. Hyviksi koetuilla työ- ja valvontarutiineilla antibioottivahingon riskiä voidaan pienentää merkittävästi.

Automaattilypsyssä suositellaan seuraavia rutiineja antibioottihoitojen yhteydessä:

1. Lääkittävän lehmän maito merkitään robotille erilleen lypsettäväksi (riittävän pitkä varoaika) jo ennen lääkitsemistä ja myös hoito kirjataan robotille. Muista myös lääkityt tiineet hiehot ja umpilehmät.
2. Varmistetaan, että robotin pesu/huuhteluasetukset ovat oikeat.
3. Lääkittävän lehmän identiteetti varmistetaan ja lehmä merkitään selkeästi jo ennen lääkintää.
4. Lääkittävä lehmä otetaan erilleen muista lehmistä. Älä lääkitse lehmää robotissa.
5. Varmistetaan lääkityn lehmän merkintä.
6. Varmistetaan antibioottimaidon erilleen lypsyn ohjausasetukset tietokoneelta.
7. Valvotaan maidon erilleen ohjautuminen käytännössä. Suositellaan aina valvottua lypsyä.
8. Erilleen lypsetty maito ohjataan astiaan aina, kun se on mahdollista.
9. Varmistetaan laitteiston pesun tai huuhtelun toiminta käytännössä (valvottu pesu/huuhtelu).
10. Huuhtelujen riittävyys varmistetaan testaamalla tilasäiliömaito antibioottijäämien varalta. Myös seuraavan lehmän maidon testaaminen on hyvä tapa varmistua pesun tai huuhtelun riittävydestä.
11. Maituhuoneessa oleva antibioottimaito merkitään selkeästi antibioottimaidoksi.
12. Jos on olemassa epäily, että antibioottimaitoa on joutunut elintarvikkeeksi tarkoitettun maidon joukkoon, toimitaan meijerin antamien toimintaohjeiden mukaan.
13. Varoajan päätyttyä hoidossa olleen lehmän maito testataan antibioottijäämien varalta ja testitulokset kirjataan.
14. Hoidetun lehmän maidon erilleen ohjaus lopetetaan vasta varoajan päätyttyä ja negatiivisen testaustuloksen jälkeen.

Kääntöpuolella tarkistuslista!

Jos hoidetut lehmät lypsetään erillisellä lypsykoneella, huomioidaan lisäksi:

- ❖ Varmistetaan siitä, että lypsykone on hyvässä kunnossa (mm. tykytys, alipainetaso, nännikumit ja muut yksikön osat).
- ❖ Sovelletaan hyvää lypsyrutiinia, mm. tyhjälypsyä on vältettävä.
- ❖ Lypsykone pestään huolella.
- ❖ Poikinut lehmä lypsetään koneella, joka on pesty tartuntaa levittävän lehmän lypsyn jälkeen.

Lypsyrobotti +

Tarkistettava asia		Toimimmeko näin?
1.	Lääkittävän lehmän maito merkitään robotille erilleen lypsettäväksi (riittävän pitkä varoaika) jo ennen lääkitsemistä ja myös hoito kirjataan robotille. Muista myös lääkityt tiineet hiehot ja umpilehmät.	
2.	Varmistetaan, että robotin pesu/huuhteluasetukset ovat oikeat.	
3.	Lääkittävän lehmän identiteetti varmistetaan ja lehmä merkitään selkeästi jo ennen lääkintää.	
4.	Lääkittävä lehmä otetaan erilleen muista lehmistä. Älä lääkitse lehmää robotissa.	
5.	Varmistetaan lääkityn lehmän merkintä.	
6.	Varmistetaan antibioottimaidon erilleen lypsyn ohjausasetukset tietokoneelta.	
7.	Valvotaan maidon erilleen ohjautuminen käytännössä. Suositellaan aina valvottua lypsyä.	
8.	Erilleen lypsetty maito ohjataan astiaan aina, kun se on mahdollista.	
9.	Varmistetaan laitteiston pesun tai huuhtelun toiminta käytännössä (valvottu pesu/huuhtelu).	
10.	Huuhtelujen riittävyys varmistetaan testaamalla tilasäiliömaito antibioottijäämien varalta. Myös seuraavan lehmän maidon testaaminen on hyvä tapa varmistua pesun tai huuhtelun riittävydestä.	
11.	Maito huoneessa oleva antibioottimaito merkitään selkeästi antibioottimaidoksi.	
12.	Jos on olemassa epäily, että antibioottimaitoa on joutunut elintarvikkeeksi tarkoitetun maidon joukkoon, toimitaan meijerin antamien toimintaohjeiden mukaan.	
13.	Varoajan päätyttyä hoidossa olleen lehmän maito testataan antibioottijäämien varalta ja testitulokset kirjataan.	
14.	Hoidetun lehmän maidon erilleen ohjaus lopetetaan vasta varoajan päätyttyä ja negatiivisen testaustuloksen jälkeen.	

Tapauksia eri lypsyrobottimerkeillä vuosilta 2009 – 2012	
1	Tieto ei siirtynyt pc:ltä robotille. Sähkökatko
2	Huuhtelu ei toiminut oikein (nännikupit ja pesuteline)
3	Erotteluventtiilin väliin oli huollossa jäänyt tykyttimen osa
4	Tieto ei siirtynyt pc:ltä robotille.
5	Valittu väärä erotteluohjelma – riittämätön huuhtelu
6	Valittu väärä erotteluohjelma – riittämätön huuhtelu
7	Oli jäänyt valitsematta järjestelmäpesu
8	Lehmää ei ollut ohjelmoitu eroteltavaksi
9	Lehmän varoaika ei tallentunut tietokoneelle
10	Erottelukomento jäi tekemättä
11	Yksi lehmä viidestä eroteltavasta jäi ohjelmoimatta
12	Ei huomattu ohjelmoida pesua päälle hoidetun lehmän jälkeen